

Deu

Chapter 31

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

כָּל-	אֶל-	הָאֱלֹהִים	תְּדַבְּרִים	אֶת-	וַיְדַבֵּר	מֹשֶׁה	וַיִּלְךְ	1
sedaya	dhateng	punika	pangandikan-pangandikan	*	lan-ngandika	Musa	Lan-mlampah	
H3605	H0413	H0428	H1697	H0853	H1696	H4872	H3212	
								יִשְׂרָאֵל:
								Israèl
								H3478

Sawuse mangkono Nabi Musa banjur tindak sarta nglairake sakehing pangandika iki marang wong Israel kabeh.

אֲנֹכִי	שָׁנָה	וְעֶשְׂרִים	מֵאָה	בֶּן-	אֲלֵהֶם	וַיֹּאמֶר	2
Kawula	taun	lan-kalih-dasa	satus	putra	dhateng-tiyang-punika	Lan-ngandika	
H0595	H8141	H6242	H3967	H0413	H0559		
אָמַר	וַיְהוָה	וְלָבוֹא	לְצִאת	עוֹד	אוֹכַל	לֹא-	הַיּוֹם
ngandika	lan-Yéhuwah	lan-lumebet	medal	malih	saged	mboten	dinten-punika
H0559	H3068	H0935	H3318	H5750	H3201	H3808	H3117
	תְּהֵאֵת:	תְּיַרְדֵּן	אֶת-	תַּעֲבֹר	לֹא	אֵלַי	
	punika	Yordan	*	panjenengan-nyabrang	mboten	dhateng-Kawula	
	H2088	H3383	H0853		H3808	H0413	

Mangkene pangandikane: "Umurku saiki satus rong puluh taun; aku wus ora bisa giyat maneh, sarta Pangeran Yehuwah wus ngandika marang aku: Sira mesthi ora bakal nyabrang bengawan Yarden iki.

לְפָנָיִךְ	עָבַר	וְהוּא	אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	3	
ing-ngarsanipun-panjenengan	nyabrang	Panjenenganipun	Gusti-Allah-panjenengan	Yéhuwah		
H6440		H1931	H0430	H3068		
מִלְפָּנָיִךְ	הָאֱלֹהִים	הַבְּגוֹים	אֶת-	יִשְׁמִיד	הוּא-	
saking-ngarsanipun-panjenengan	punika	bangsa-bangsa	*	numpes	Panjenenganipun	
H6440	H0428		H0853	H8045	H1931	
לְפָנָיִךְ	עָבַר	הוּא	יְהוֹשֻׁעַ	וַיְרַשְׁתֶּם		
ing-ngarsanipun-panjenengan	nyabrang	piyambakipun	Yosua	lan-panjenengan-dados-warisan		
H6440		H1931	H3091	H3423		

יְהוָה: דִּבֶּר כְּאִשֶּׁר
Yéhuwah ngandika kados-ingkang
[H3068](#) [H1696](#)

Pangeran Yehuwah, Gusti Allahmu, piyambak kang bakal nuntun nyabrang lakumu, iya Panjenengane piyambak kang bakal numpes bangsa-bangsa iku saka ing ngarepmu, satemah kowe banjur bisa ngebeki nagarane; Yusak kang bakal nuntun nyabrang lakumu, kaya kang dadi dhawuhe Sang Yehuwah.

לְסִיחֹן	עָשָׂה	כְּאִשֶּׁר	לָהֶם	יְהוָה	וַעֲשָׂה	4
dhateng-Sihon	nindakaken	kados-ingkang	dhateng-tiyang-punika	Yéhuwah	Lan-nindakaken	
H5511				H3068		
אֲתָם:	הַשְּׂמִיד	אֲשֶׁר	וְלְאֶרְצָם	הָאֲמֹרִי	מַלְכֵי	וְלְעוֹג
tiyang-punika	numpes	ingkang	lan-dhateng-tanahipun	tiyang-Amori	para-raja	lan-dhateng-Og
H0853	H8045		H0776	H0567	H4428	H5747

Dene Sang Yehuwah bakal ngetrapi para bangsa mau kaya kang wus ditandukake marang Prabu Sihon lan Prabu Og, para ratune wong Amori, kang wus padha ditumpes dalah tanahe pisan.

לְפָנֵיכֶם יְהוָה וּנְתַנֶּם
ing-ngarsanipun-panjenengan Yéhuwah Lan-maringi-tiyang-punika
[H6440](#) [H3068](#) [H5414](#)

הַמְצִיחַ כְּכֹל-לֵהֶם וְעֲשִׂיתֶם
pepakon miturut-sedaya dhateng-tiyang-punika lan-panjenengan-nindakaken-dhateng-tiyang-punika
[H4687](#) [H3605](#)

אֲתֶכֶם: צְוִיתִי אֲשֶׁר
dhateng-panjenengan Kawula-dhawuh ingkang
[H0853](#) [H6680](#)

Sang Yehuwah bakal ngulungake para bangsa mau marang ing tanganmu, sawuse nuli padha etrapana miturut kaya kang wus dakprentahake marang kowe.

וְאֵל-תֵּעָרָצוּ וְאֵל-הִירָאוּ וְאִמְצִוּוּ חֲזָקוֹ
giris lan-sampun ajrih sampun lan-dipun-kendel Dipun-santosa
[H6206](#) [H0408](#) [H3372](#) [H0408](#) [H0553](#) [H2388](#)

הוּא אֱלֹהֵיךָ יְהוָה וְכִי מִפְּנֵיהֶם
Panjenenganipun Gusti-Allah-panjenengan Yéhuwah amargi saking-ngarsanipun-tiyang-punika
[H1931](#) [H0430](#) [H3068](#) [H6440](#)

וְלֹא יִרְפֶּה לֹא עָלְמוֹ הַחֲלָה
lan-mboten nilar-panjenengan mboten kaliyan-panjenengan ingkang-tindak
[H3808](#) [H7503](#) [H3808](#) [H1980](#)

יַעֲזֹבָה: *
negakaken-panjenengan

Disantosa lan ditatag atimu, aja wedi lan aja giris ana ing ngarepe, marga Pangeran Yehuwah, Gusti Allahmu, iku kang nunggil ing salaku-lakumu. Panjenengane ora bakal negakake kowe lan kowe ora bakal ditilar.”

אֵלָיו וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לַיהוָשֻׁעַ
dhateng-piyambakipun lan-ngandika dhateng-Yosua Musa Lan-nimbali
[H0413](#) [H0559](#) [H3091](#) [H4872](#) [H7121](#)

תָּבוּא אֲתָה כִּי וְאִמְצִוּוּ חֲזָקוֹ יִשְׂרָאֵל כָּל-לְעִינֵי
lumebet panjenengan amargi lan-kendel santosa Israèl sedaya ing-ngarsanipun-mripat
[H0935](#) [H0553](#) [H2388](#) [H3478](#) [H3605](#)

לְאַבְתָּם יְהוָה נִשְׁבַּע אֲשֶׁר הָאָרֶץ אֶל-הַזֶּה הָעַם אֶת-
dhateng-para-leluhur-ipun Yéhuwah supaos ingkang tanah dhateng punika umat *
[H0001](#) [H3068](#) [H7650](#) [H0776](#) [H0413](#) [H2088](#) [H0854](#)

תְּנַחֲלֶנָּה וְאֲתָה לְהֶם לָתֵת
ndadosaken-warisan lan-panjenengan dhateng-tiyang-punika supados-maringi
[H5157](#) [H5414](#)

אוֹתָם:
dhateng-tiyang-punika
[H0853](#)

Nabi Musa nuli nimbali Sang Yusak lan dipangandikani ana ing ngarepe sakehe wong Israel: “Disantosa lan ditatag atimu, awitdene kowe kang bakal lumebu bebarengan karo bangsa iki menyang ing nagara kang wus diprasetyakake kalawan supaos dening Sang Yehuwah marang leluhure yen bakal diparingake; dene kowe kang bakal mimpin nganti padha ndarbeni nagara iku.

הוּא Panjenenganipun H1931 לְפָנָיִךְ ing-ngarsanipun-panjenengan H6440 הַהֲלָךְ ingkang-tindak H1980 הוּא Panjenenganipun H1931 וַיְהוָה Lan-Yéhuwah H3068 8

נֶעֱזָבְךָ negakaken-panjenengan וְלֹא lan-mboten H3808 נִרְפָּךְ nilar-panjenengan H7503 לֹא mboten H3808 עָמְדְךָ kaliyan-panjenengan הַיְהוּהָ dados H1961
:תַּחַת giris H2865 וְלֹא lan-sampun H3808 תִּירָא ajrih H3372 לֹא sampun H3808

Pangeran Yehuwah piyambak kang bakal ngirid lakumu, Panjenengane piyambak kang bakal nunggil marang kowe, kowe ora bakal ditegakake lan ora bakal ditilar, mulane aja wedi lan aja semplah.”

בְּנֵי putra-putra H2205 הַכֹּהֲנִים para-imam H3548 אֶל- dhateng H0413 וַיִּתְּנָהּ lan-maringi H5414 הַזֹּאת punika H2063 הַתּוֹרָה Torèt H8451 אֶת- * H0853 מֹשֶׁה Musa H4872 וַיִּכְתֹּב Lan-nyerat H3789 9

זְקֵנֵי para-pinisepuh H2205 כֹּל- sedaya H3605 וְאֶל- lan-dhateng H0413 וַיְהוּהָ Yéhuwah H3068 בְּרִית prajanjian H1285 אֲרוֹן pethi H0727 אֶת- * H0853 הַנְּשָׂאִים ingkang-mikul H5375 לְוִי Léwi H3878

יִשְׂרָאֵל :
Israèl
H3478

Sawuse nabi Musa nyerat angger-anggere Toret, iku banjur diparingake marang para imam bani Lewi, kang ngusung pethi prasetyaning Pangeran Yehuwah lan marang sakehe para tuwa-tuwane Israel;

שָׁנִים taun H8141 שֶׁבַע pitu H7651 וּמִקֵּץ ing-pungkasaning H7093 לְאִמְרָךְ pangandika H0559 אוֹתָם dhateng-tiyang-punika H0853 מֹשֶׁה Musa H4872 וַיִּזְוּ Lan-dhawuh H6680 10

:הַסְּכּוֹת Tarub-tarub H5521 בְּחַג ing-riyaya H2282 הַשְּׂמִטָּה mardika H8059 שָׁנַת taun H8141 בְּמַעַד ing-wekdal H4150

nuli padha diprentahi dening Nabi Musa mangkene: “Iki wekasane pitung taun ing mangsane nglilakake utang kaya kang wus katemtokake, yaiku Riyaya Tancebing Tarub;

וַיְהוּהָ Yéhuwah H3068 פָּנָיִךְ wedananipun H6440 אֶת- * H0853 לְרֹאוֹת supados-sowan H7200 יִשְׂרָאֵל Israèl H3478 כֹּל- sedaya H3605 בָּבוֹא Nalika-rawuh H0935 11

הַזֹּאת punika H2063 הַתּוֹרָה Torèt H8451 אֶת- * H0853 תְּקִיאָא waosna H7121 יִבְחַר milih H0977 אֲשֶׁר ingkang הַמְּקוֹם ing-panggenan H4725 אֱלֹהֵיךְ Gusti-Allah-panjenengan H0430

:בְּאִזְנֵיהֶם ing-kuping-ipun H0241 יִשְׂרָאֵל Israèl H3478 כֹּל- sedaya H3605 נָגַד ing-ngarsanipun H5048

samangsa wong Israel kabeh padha nglumpuk seba ana ing ngarsane Pangeran Yehuwah, Gusti Allahmu, ana ing panggonan kang bakal pinilih dening Panjenengane, nuli kowe macaa angger-anggere Toret iki ana ing ngarepe wong Israel kabeh.

וְהַטָּף	וְהַנָּשִׁים	הָאֲנָשִׁים	הָעָם	אֶת־	הַקְּהָל	
lan-para-lare	lan-para-tiyang-èstri	para-tiyang-jaler	umat	*	Kempalna	
H2945	H0802	H0376		H0853	H6950	
יִשְׁמְעוּ	לְמַעַן	בְּשַׁעֲרֵיךָ	אֲשֶׁר	וְגִרָּךְ		
mirengaken	supados	ing-gapura-gapura-panjenengan	ingkang	lan-tiyang-manca-panjenengan		
H8085	H4616	H8179		H1616		
וְשִׁמְרוּ	אֱלֹהֵיכֶם	יְהוָה	אֶת־	וַיֵּרְאוּ	וְלִמְדוּ	וְלִמְעַן
lan-rumeksa	Gusti-Allah-panjenengan	Yéhuwah	*	lan-ajrih	sinau	lan-supados
H8104	H0430	H3068	H0853	H3372	H3925	H4616
	הַזֹּאת:	תְּתוֹרָה	דְּבָרֵי	כָּל־	אֶת־	לְעֵשׂוֹת
	punika	Torèt	pangandikan-pangandikan	sedaya	*	supados-nglampahi
	H2063	H8451	H1697	H3605	H0853	

Wong sabangsa kabeh padha klumpukna, lanang-wadon dalah bocah-bocah, apadene wong bangsa liya kang manggon ana ing antaramu, supaya iku padha krungua, lan padha sinaua wedi-asih marang Pangeran Yehuwah, Gusti Allahmu, sarta kanthi tumemen padha nglakoni sakehe pangandikane angger-anggere Toret iki.

אֶת־	לְיִרְאָה	וְלִמְדוּ	יִשְׁמְעוּ	יִדְעוּ	לֹא־	אֲשֶׁר	וּבְנֵיהֶם	
*	supados-ajrih	lan-sinau	mirengaken	teping	mboten	ingkang	Lan-para-putra-ipun	
H0853	H3372	H3925	H8085	H3045	H3808			
עַל־	חַיִּים	אֲתָם	אֲשֶׁר	הַיָּמִים	כָּל־	אֱלֹהֵיכֶם	יְהוָה	
ing	gesang	panjenengan	ingkang	dinten-dinten	sedaya	Gusti-Allah-panjenengan	Yéhuwah	
				H3117	H3605	H0430	H3068	
	לְרִשְׁתָּהּ:	שָׂמָה	יַרְדֵּן	אֶת־	עַבְרָיִם	אֲתָם	אֲשֶׁר	הַתְּאֵדֻמָּה
	supados-dados-warisan	ing-mrika	Yordan	*	nyabrang	panjenengan	ingkang	siti
	H3423	H8033	H3383	H0853				H0127

פ
*

Dalah para anak-putune kang ora nyumurupi, iya padha bisaa krungu lan nyinau wedi-asih marang Pangeran Yehuwah, Gusti Allahmu, salawase urip ana ing tanah kang lagi kokparani, kalawan nyabrang bengawan Yarden, lan kang bakal kokenggoni.”

יָמִידִי		קָרְבִי	לָן	מוֹשֶׁה	אֶל־	יְהוָה	וַיֹּאמֶר	
dinten-dinten-panjenengan		celak	Lah	Musa	dhateng	Yéhuwah	Lan-ngandika	
H3117		H7126	H2005	H4872	H0413	H3068	H0559	14
מוֹעֵד	בְּאֵהָל	וְהַתְּיַצְבּוּ	יְהוֹשֻׁעַ	אֶת־	קָרָא	לְמוֹת		
patemon	ing-tarub	lan-jumeneng	Yosua	*	timbangana	supados-séda		
H4150	H0168	H3320	H3091	H0853	H7121	H4191		
וַיְתִיצְבוּ	וְיְהוֹשֻׁעַ	מוֹשֶׁה	וַיִּלְךָ	וַאֲצִוָּנוּ				
lan-jumeneng	lan-Yosua	Musa	lan-mlampah	lan-Kawula-dhawuh-dhateng-piyambakipun				
H3320	H3091	H4872	H3212	H6680				
	מוֹעֵד:	בְּאֵהָל						
	patemon	ing-tarub						
	H4150	H0168						

Pangandikane Sang Yehuwah marang Nabi Musa; “Lah wus cedhak anggonira bakal mati, mulane Yusak undangan banjur padha ngadega ana ing Tarub Pasewakan, bakal Sunpangandikani.” Nabi Musa lan Yusak banjur padha jumeneng ana ing Tarub Pasewakan.

על- ing	העגן mega H6051	עמוד tiang H5982	ויעמד lan-jumeneng H5975	עגן mega H6051	בעמוד ing-tiang H5982	באהל ing-tarub H0168	יהוה Yéhuwah H3068	וירא Lan-ngatingal H7200	15
							ס *	פתח האהל: tarub H0168	lawang H6607

Pangeran Yehuwah banjur ngatingal ana ing jero tarub, ing jero tugu mega, tugune tumuli ngadeg ana ing lawanging tarub.

	עם- kaliyan H7901	שכב sare H2009	הנה Lah-panjenengan H2009	מושה Musa H4872	אל- dhateng H0413	יהוה Yéhuwah H3068	ויאמר Lan-ngandika H0559	16
גבר- manca H5236	אלהי déwa-déwa H0430	ואחרי manut H2181	והנה lan-laku-jina H2181	הנה punika H2088	העם umat H2088	וקם lan-tangi H0001	אבתיה para-leluhur-panjenengan H0001	
	ועזבני lan-nilar-Kawula H0854	בקרב ing-satengahing H7130	שמיה ing-mrika H8033	בא- lumbet H0935	הוא piyambakipun H1931	אשר ing kang H0776	הארץ tanah H0776	
	אתו: kaliyan-piyambakipun H0854	כרתי Kawula-nganakaken H3772	אשר ing kang H0776	בריתי prajanjian-Kawula H1285	את- * H0853	והפר lan-nglanggar H0853		

Pangandikane Pangeran Yehuwah marang Nabi Musa: "Wruhanira, sira bakal ngaso awor karo para leluhurira, dene bangsa iki bakal laku bedhang kanthi ngetut-buri allaha bangsa liya kang ana ing nagara, kang bakal dileboni; ana ing kono bakal padha ngungkurake Ingsun lan nyelaki prasetyaningSun kang wus Suntetepake karo wong-wong iku.

ועזבתי lan-Kawula-nilar-tiyang-punika H0398	הוא punika H1931	ביום- ing-dinten H3117	בו ing-piyambakipun H0639	אפי duka-Kawula H0639	וחרה Lan-murub H2734	17
לאכל kange-dipun-mangsa H0398	והנה lan-dados H1961	מהם saking-tiyang-punika H1992	פני wedana-Kawula H6440	והסתרת lan-Kawula-ndhelikaken H5641		
ואמר lan-ngandika H0559	וצרות lan-kasusahan-kasusahan H0369	רבות kathah H0369	רעות piawon-piawon H3808	ומצאהו lan-nemahi-piyambakipun H4672		
אלהי Gusti-Allah-kawula H0430	אין mboten-wonten H0369	כי- bilih H0369	על amargi H3808	הלא menapa-mboten H3808	הוא punika H1931	ביום ing-dinten H3117
		האלה: punika H0428	הרעות piawon-piawon H0428	מצאוני nemahi-kawula H4672	בקרבי ing-satengahing-kawula H7130	

Ing wektu iku bakal padha katempuh ing mulad-mulading bebenduningSun lan bakal Suntilar kalawan ngaling-alingi wadananingSun, temah bakal padha kamangsa nganti entek lan katrajang ing bilai lan kasusahan akeh, nganti ing wektu iku padha duwe pangucap mangkene: Rak marga Gusti Allah ora ana ing satengah kita, anggon kita padha katrajang ing bilai lan karubedan tumpa-tumpa iki?

הַרְעָה piawon	כָּל- sedaya	עַל amargi	הֵהוּא punika	בֵּינֹם ing-dinten	פְּנִי wedana-Kawula	אֶסְתִּיר ndhelikaken	הֶסְתֵּר tèmtu	וְאָנְכִי Lan-Kawula
	H3605		H1931	H3117	H6440	H5641	H5641	H0595
			אֶחָרִים: sanès	אֱלֹהִים déwa-déwa	אֶל- dhateng	פְּנֵה minger	עָשָׂה nindakaken	אֲשֶׁר ingkang
			H0312	H0430	H0413	H6437		

Nanging ing wektu iku Ingsun bakal ndhelikake wadananingSun babar pisan, marga saka sakehe piala kang wus dilakoni, yaiku anggone padha manut marang allah liyane.

אֶת- *	וְלִמְנָה lan-wulangna	הִזָּאת punika	הַשִּׁירָה kidung	אֶת- *	לְכֶם kangge-panjenengan	כִּתְבוּ seratana	וְעָתָה Lan-samenika
H0853	H3925	H2063		H0853		H3789	H6258
הַשִּׁירָה kidung	לִי kangge-Kawula	תְּדַהֶה- dados	לְמַעַן supados	בְּפִיהֶם ing-tutuk-ipun	שִׁמְנָה pasangna	יִשְׂרָאֵל Israèl	בְּנֵי- putra-putra
		H1961	H4616	H6310		H3478	
				יִשְׂרָאֵל: Israèl	בְּנֵי ing-putra-putra	לְעַד kangge-seksi	הִזָּאת punika
				H3478		H5707	H2063

Mulane kidung iku tulisana lan banjur wulangna marang wong Israel, isekna ing cangkeme, supaya kidung iki dadia seksiningSun tumrap wong Israel.

	נִשְׁבַּעְתִּי Kawula-supaos	אֲשֶׁר- ingkang	וְהִאֲדַמְתָּהּ siti	אֶל- dhateng	אֲבִיאָנוּ Kawula-ngirid-piyambakipun	כִּי- Amargi
	H7650		H0127	H0413	H0935	
וּפְנֵה lan-minger	וְדָשָׁן lan-lemu	וְשָׁבַע lan-wareg	וְאָכַל lan-dhahar	וְדָבַשׁ lan-madu	חֶלֶב susu	זָבַת mili
H6437	H1878	H7646	H0398	H1706	H2461	H2100
						H0001
	אֶת- *	וְהִפָּר lan-nglanggar	וְנִאֲצִינִי lan-ngina-Kawula	וְעַבְדִּים lan-ngabdi	אֶחָרִים sanès	אֱלֹהִים déwa-déwa
	H0853		H5006	H5647	H0312	H0430
						H0413
						בְּרִיתִי: prajanjian-Kawula
						H1285

Awitdene Ingsun bakal ngirid lakune lumebu ing tanah kang wus Sunprasetyakake kalawan supaos marang para leluhure, yaiku tanah kang luber puwan lan madu; nanging samangsa wus padha mangan nganti wareg lan dadi lemu, nuli bakal padha marani allah liyane, lan ngabekti marang iku. Ingsun bakal disepelekake lan prasetyaningSun diselaki.

רבות	רעות	אתו	תמזאן	קיר	וְהָיָה	
kathah	piawon-piawon	piyambakipun	nemahi-piyambakipun	nalika	Lan-kadadosan	
		H0853	H4672		H1961	
כי	לְעַד	לְפָנָיו	הַזֹּאת	וְעֵנְתָהּ	וְצָרוֹת	
amargi	kangge-seksi	ing-ngarsanipun	punika	kidung	lan-mangsuli	lan-kasusahan-kasusahan
	H5707	H6440	H2063			
	אֶת־	יָדַעְתִּי	כִּי	זָרַעוּ	מִפִּי	תִּשְׁכַּח
	*	Kawula-mangertos	amargi	turunan-ipun	saking-tutuk	kasupekaken
	H0853	H3045		H2233	H6310	H7911
	בְּטָרִם	הַיּוֹם	עָשָׂה	הוּא	אֲשֶׁר	יִצְרוּ
	sadurungipun	dinten-punika	nindakaken	piyambakipun	ingkang	rancangan-ipun
	H2962	H3117		H1931		H3336
		נִשְׁבַּעְתִּי:	אֲשֶׁר	הָאָרֶץ	אֶל־	אֲבִיאָנוּ
		Kawula-supaos	ingkang	tanah	dhateng	Kawula-ngirid-piyambakipun
		H7650		H0776	H0413	H0935

Nanging samangsa padha kataman ing bilai lan kasangsaran bola-bali, kidung iki bakal minangka paseksi tumrap wong-wong iku; marga kidung iki bakal tetep tumempel ing lambene para turune, awitdene Ingsun mirsa apa kang dadi kekarepaning atine ing dina iki, sadurunge Sunirid lumebu ing tanah kang wus Sunprasetyakake kalawan supaos.”

אֶת־	וַיְלַמְדָהּ	הַהוּא	בֵּינוֹם	הַזֹּאת	הַשִּׁירָה	אֶת־	מֹשֶׁה	וַיִּכְתֹּב
*	lan-mulangaken	punika	ing-dinten	punika	kidung	*	Musa	Lan-nyerat
	H0853	H3925	H1931	H3117	H2063	H0853	H4872	H3789
							יִשְׂרָאֵל:	בְּנֵי
							Israèl	putra-putra
							H3478	

Nabi Musa tumuli nyerat kidung iku sarta banjur diwulangake marang wong Israel.

כי	וַאֲמַץ	חֲזַק	וַיֹּאמְרוּ	נֹון	בֶּן־	יְהוֹשֻׁעַ	אֶת־	וַיִּצְוֵנוּ
amargi	lan-kendel	santosa	lan-ngandika	Nun	putra	Yosua	*	Lan-dhawuh
	H0553	H2388	H0559	H5126		H3091	H0853	H6680
	נִשְׁבַּעְתִּי	אֲשֶׁר־	הָאָרֶץ	אֶל־	יִשְׂרָאֵל	בְּנֵי	אֶת־	תָּבִיא
	Kawula-supaos	ingkang	tanah	dhateng	Israèl	putra-putra	*	ngirid
	H7650		H0776	H0413	H3478		H0853	H0935
			עַמִּי:	אֶהְיֶה	וְאֲנֹכִי	לָהֶם		
			kaliyan-panjenengan	dados	lan-Kawula	dhateng-tiyang-punika		
				H1961	H0595			

Pangeran tumuli paring dhawuh marang Sang Yusak bin Nun, pangandikane: “Disantosa lan ditatag atimu, sabab sira bakal ngirid lakune wong Israel lumebu ing nagara kang wus Sunprasetyakake kalawan supaos marang wong-wong iku, sarta Ingsun kang bakal nunggil marang sira.”

הַתּוֹרָה־	דְּבָרֵי	אֶת־	לְכַתֵּב	מֹשֶׁה	כְּכֹלֹת	וַיְהִי
Torèt	pangandikan-pangandikan	*	nyerat	Musa	nalika-rampung	Lan-kadadosan
H8451	H1697	H0853	H3789	H4872	H3615	H1961
			תָּמָם:	עַד	סֵפֶר	עַל־
			tamat	ngantos	kitab	ing
			H8552	H5704		H2063

Kacarita bareng Nabi Musa wus rampung anggone nyerat pangandikane angger-anggere Toret iku ana ing kitab nganti satamate,

יְהוּוָה	בְּרִית־	אֲרוֹן	נִשְׂאִי	תְּלוּיִם	אֶת־	מֹשֶׁה	וַיָּצֵו	25
Yéhuwah	prajanjian	pethi	ingkang-mikul	tiyang-Léwi	*	Musa	Lan-dhawuh	
H3068	H1285	H0727	H5375	H3881	H0853	H4872	H6680	

לְאִמָּר:
pangandika
[H0559](#)

banjur dhawuh marang para wong Lewi kang padha ngusung pethining prasetyane Pangeran Yehuwah, pangandikane:

בְּרִית־	אֲרוֹן	מִצְדַּ	אֲתוֹ	וְשִׁמְתֶם	תְּזֶה	תּוֹרָה	סֵפֶר	אֶת־	לְקַח	26
prajanjian	pethi	ing-sisih	punika	lan-selehna	punika	Torèt	kitab	*	Pendhetana	
H1285	H0727	H6654	H0853		H2088	H8451		H0853	H3947	

לְעֵד:	בְּדָ	שָׁם	וְהָיָה־	אֱלֹהֵיכֶם	יְהוּוָה
kangge-seksi	ing-panjenengan	ing-mrika	lan-dados	Gusti-Allah-panjenengan	Yéhuwah
H5707		H8033	H1961	H0430	H3068

"Kitab Toret iki tampanana lan selehna sandhing pethining prasetyane Pangeran Yehuwah, Gusti Allahmu, supaya anane ing kono iku dadia paseksi tumrap kowe.

עֲרַפָּה	וְאֶת־	מְרִיבָה	אֶת־	יִדְעֵתִי	אֲנֹכִי	כִּי	27
gulu-panjenengan	lan	pambalela-panjenengan	*	mangertos	Kawula	Amargi	
H6203	H0853	H4805	H0853	H3045	H0595		

מְמַרִּים	הַיּוֹם	עֲמָכֶם	תִּי	בְּעוֹדֵנִי	תָּן	הַקְּשָׁה
mbalela	dinten-punika	kaliyan-panjenengan	gesang	nalika-Kawula-taksih	Lah	ing kang-atos
H4784	H3117			H5750	H2005	H7186

מוֹתֵי:	אַחֲרַי	כִּי־	וְאֵף	יְהוּוָה	עִם־	הַיְתָם
pejah-Kawula	sasampunipun	bilih	lan-langkung-malih	Yéhuwah	kaliyan	panjenengan-dados
H4194			H0637	H3068		H1961

Awitdene aku ngerti marang wangkote atimu lan kakune githokmu. Salagine aku isih urip ana ing tengahmu bae, kowe wus padha ngatonake wangkotmu marang Sang Yehuwah, mendahane maneh yen aku wus ngajal.

שְׁבֻטֵיכֶם	זִקְנֵי	כָּל־	אֶת־	אֵלַי	הַקְּהִילוֹ	28
taler-taler-panjenengan	para-pinisepuh	sedaya	*	dhateng-Kawula	Kempalna	
H7626	H2205	H3605	H0853	H0413	H6950	

אֶת־	בְּאֲזִינֵיהֶם	וְאֶדְבַּרְהָ	וְשִׁטְרֵיכֶם
*	ing-kuping-ipun	lan-Kawula-ngandika	lan-para-punggawa-panjenengan
H0853	H0241	H1696	H7860

הַשָּׁמַיִם	אֶת־	כָּם	וְאֶעֱדָה	הָאֱלֹהִים	הַדְּבָרִים
langit	*	ing-tiyang-punika	lan-Kawula-nyeksekaken	punika	pangandikan-pangandikan
H8064	H0853			H0428	H1697

וְאֶת־ הָאָרֶץ:
bumi lan
[H0776](#) [H0853](#)

Padha klumpukna sakehe para tuwa-tuwane talermu lan para tetindhing wadya-balamu, aku arep nglairake apa kang bakal dakkandhakake mengko, kalawan ngundang langit lan bumi, supaya dadi seksi.

תִּשְׁחַתּוּן	הַשְּׁחַתָּה	כִּי־	מוֹתוֹ	אַחֲרַי	יִדְעֵתִי	כִּי
panjenengan-risak	tèmtu	bilih	pejah-Kawula	sasampunipun	Kawula-mangertos	Amargi
H7843	H7843		H4194		H3045	

אַתְּכֶם	צְנִיתִי	אֲשֶׁר	תְּדַרְדֵּר	מִן־	וְסָרְתָם
dhateng-panjenengan	Kawula-dhawuh	ingkang	margi	saking	lan-panjenengan-nyimpang
H0853	H6680		H1870		H5493

כִּי־	הַיָּמִים	בְּאַחֲרֵית	הָרָעָה	אַתְּכֶם	וּקְרָאת
amargi	dinten-dinten	ing-pungkasing	piawon	panjenengan	lan-nemahi-panjenengan
	H3117	H0319		H0853	H7122

יְהוָה	בְּעֵינַי	הָרָעָה	אֶת־	תַּעֲשׂוּ
Yéhuwah	ing-paningaling	piawon	*	panjenengan-nindakaken
H3068			H0853	

יְדִיכֶם:	בְּמַעֲשָׂה	לְהַכְעִיכוּ
asta-panjenengan	saking-pakaryan	supados-ngina-Panjenenganipun
H3027	H4639	H3707

Marga aku ngerti, besuk sangajalku, kowe bakal padha tumindak rusuh, lan bakal nyleweng saka ing dalan kang wus dakprentahake marang kowe; mulane ing tembe kowe bakal padha katempuh ing bilai, manawa kowe padha nglakoni kang ala ana ing paningale Sang Yehuwah, lan gawe gerahe panggalihe awit saka gegaweane tanganmu.”

אֶת־	יִשְׂרָאֵל	קָתַל	כָּל־	בְּאָזְנִי	מֹשֶׁה	וַיְדַבֵּר
*	Israèl	pasamuwan	sedaya	ing-kuping	Musa	Lan-ngandika
H0853	H3478	H6951	H3605	H0241	H4872	H1696

פ	תָּמָם:	עַד	הַזֹּאת	הַשִּׁירָה	דִּבְרֵי
*	tamat	ngantos	punika	kidung	pangandikan-pangandikan
	H8552	H5704	H2063		H1697

Nabi Musa banjur nglairake kidung iki ing sapangrungune wong Israel sapasamuwan kabeh nganti satamate.